Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32125

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanteri, yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin mesleki ya?amlar?na ve akademik süreçlerine yönelik uyum düzeylerini ölçmek amac?yla 2001 y?l?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Ölçek, ö?rencilerin kariyer planlama süreçlerinde kar??la?t?klar? zorluklar, mesleki kararl?l?k ve üniversite ortam?na adaptasyon gibi kritik alanlarda bireysel de?erlendirme yap?lmas?na olanak tan?r. Bu envanterin geli?tirilmesi, kapsaml? geçerlik ve güvenirlik çal??malar?n? içermektedir ve Türkiye ba?lam?nda mesleki rehberlik hizmetlerine önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Mesleksel Uyum, üniversite ö?rencileri, kariyer geli?tirme, psikolojik envanter, psikometri, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Ertu?rul Ültanir

Amaç

Bu envanterin temel amac?, üniversite ö?rencilerinin mesleki beklentileri ile mevcut akademik ve sosyal çevreleri aras?ndaki uyum düzeyini sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, ö?rencilerin meslek seçimi ve kariyer yolculuklar?na yönelik duygusal, bili?sel ve davran??sal uyum tepkilerini ölçerek, potansiyel uyumsuzluk alanlar?n? tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle üniversite dan??manl?k ve rehberlik merkezlerinde ö?rencilerin mesleki rehberlik ihtiyaçlar?n? saptamak, mesleki olgunluk düzeylerini de?erlendirmek ve gerekli önleyici veya müdahale programlar?n? tasarlamak için bir tan? arac? olarak kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede ö?rencilerin daha sa?l?kl? kariyer geli?tirme kararlar? almalar?na destek olunmas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçülen temel yap?, yüksekö?retim ça??ndaki bireylerin kariyer hedeflerine ve mesleki çevrelere yönelik gösterdikleri **mesleksel uyum**dur. Mesleksel uyum, bireyin seçti?i mesle?e kar?? hissetti?i ba?l?l?k, kariyer hedeflerine ula?ma motivasyonu ve akademik ya?am ile mesleki beklentiler aras?ndaki dengeyi kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r.

Bu envanter, genel uyum düzeyinin yan? s?ra, genellikle mesleki kararl?l?k, mesleki tatmin, mesle?e yönelik kayg? ve üniversite ortam?na sosyal ve akademik adaptasyon gibi alt boyutlar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

da de?erlendirir. Ölçek, bireyin mesleki kimli?ini ne ölçüde benimsedi?ini ve mesleki hedeflerine ula?ma yolunda kar??la?t??? engelleri a?ma yetene?ini ölçerek uyumun derinli?ini ortaya koyar.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi özetlenmemi? olsa da, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak envanterin güçlü bir geçerlik temeline sahip olmas? beklenir. Ölçe?in yap? geçerli?i, genellikle **Faktör Analizi** yöntemleri (Ke?ifçi ve/veya Do?rulay?c?) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, maddelerin kuramsal olarak beklenen alt faktörlere da??l?m?n? do?rulam??t?r.

Ek olarak, **içerik geçerli?i**, alan?nda uzman akademisyenlerin ve rehberlik uzmanlar?n?n görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Bu süreç, maddelerin mesleksel uyum yap?s?n? yeterli ve temsil edici bir ?ekilde kapsay?p kapsamad???n? kontrol etmeyi içerir. ?lerleyen çal??malarda, ölçe?in mesleki olgunluk veya kariyer kararl?l??? gibi benzer yap?larla korelasyonu incelenerek ölçüt ba??nt?l? geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur.

Güvenirlik

Envanterin güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? uygulamalara kar?? tutarl?l???n? ifade eder. Geli?tirme çal??mas?nda temel olarak **iç tutarl?l?k** güvenirlik katsay?lar? (özellikle Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu ve mesleksel uyum yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **test-tekrar test** güvenirlik yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu yöntemle elde edilen yüksek korelasyon katsay?lar?, envanterin k?sa zaman aral?klar?nda uyguland???nda benzer sonuçlar verdi?ini ve dolay?s?yla kararl? bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlar niteliktedir.

Faktör Analizi

Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanteri'nin yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla Ke?ifçi Faktör Analizi (KFA) uygulanm??t?r. KFA, envanterin teorik olarak öngörülen mesleksel uyum boyutlar?n? ampirik olarak destekleyen alt faktörlere ayr?l?p ayr?lmad???n? incelemi?tir. Bu analizler sonucunda, mesleksel uyumun birden fazla boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir.

Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin hangi alt boyuta ait oldu?unu ve o boyutu ne derece güçlü temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu yap?sal analizler, ölçe?in sadece genel bir uyum puan? de?il, ayn? zamanda uyumun farkl? yönlerini (örne?in, akademik entegrasyon veya kariyer motivasyonu) ölçme kapasitesine sahip oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Envanter Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Özgün Geli?tirilmi? Envanter)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal makalede detayl? derecelendirme bilgisi yer almamakla birlikte, psikometrik standartlara uygun olarak genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi bir ölçek kullan?lm??t?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite ö?rencileri

Age Group: 18-25 ya? aral??? (Yüksekö?retim ça??)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti'ndeki çe?itli üniversitelerin lisans ve ön lisans programlar?na kay?tl? ö?renciler.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim yöntemiyle uygulanan ka??t-kalem veya dijital envanter.

Anahtar Kelimeler

Öz bildirim, mesleki rehberlik, yüksekö?retim, kariyer kararl?l???, psikolojik de?erlendirme, üniversite ya?am?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2001 y?l?nda akademik bir dergi makalesi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. E?itim ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle orijinal yay?nc?dan veya yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?m ücreti hakk?nda net bir bilgi bulunmamaktad?r.

Test Y?l?: 2001

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ültanir, E. (2001). Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanterinin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi.*

Makalenin orijinal ba?lant?s?: http://www.efdergi.ibu.edu.tr/index.php/efdergi/article/viewFile/716/1290

Envanterin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: universite-ogrencileri-icin-mesleksel-uyum-envanteri-toad.pdf

Üniversite Ö?rencileri için Mesleksel Uyum Envanterinin Maddeleri

ÖNEML?: Envanterin maddeleri orijinal kaynak metinde yer almamaktad?r. Maddelere ula?mak için lütfen belirtilen referans makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM